

EESTI FONOGRAMMITOOTJATE ÜHING (EFÜ)

Tasu jagamise reeglistik

1. Mõisted

Tasu jagamise reeglistikus kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

“**fonogramm**” on teose esitamisest lähtuva heli või muu heli või helijäljendi salvestis ning selle originaalkoopia;

“**fonogrammitootja**” on füüsiline või juriidiline isik, kelle algatusel ja vastutusel toimub teose esitamisest lähtuva heli või muu heli või helijäljendi esmakordne salvestamine;

„**liige/esindatav**“ on EFÜ poolt lepingu alusel esindatav fonogrammitootja (sh teise kollektiivse esindamise organisatsiooniga sõlmitud lepingu alusel esindatav fonogrammitootja)

“**reprodutseerimine**” on fonogrammist või selle osadest ühe või mitme ajutise või alalise koopia tegemine mis tahes vormis või mis tahes viisil;

“**tasu**” on fonogrammi kasutajate poolt EFÜ vahendusel fonogrammitootjatele makstav tasu fonogrammi kasutamise eest;

„**leping**“ on fonogrammitootja ja EFÜ vahel sõlmitud leping, millega fonogrammitootja annab EFÜ-le üle õiguse lepingu sõlmimise ajaks tekkinud ning lepingu kehtivuse ajal tekkivate oma või talle üleantud nende fonogrammitootja õiguste kollektiivseks teostamiseks Eestis ja välismaal, mille kasutamise eest on fonogrammitootja õigustatud saama tasu fonogrammi ja muusikavideo kasutamisel selle üldsusele suunamisel, fonogrammi kättesaadavaks tegemisel raadio- ja/või televisiooniteenuse osutaja veebilehel, üldsusele suunamise eesmärgil reprodutseerimisel (sh helindamisel), kasutamisel isiklikeks vajadusteks ja laenutamisel;

„**üldsusele suunamine**“ on fonogrammi või selle originaalkoopia raadio, televisiooni või satelliidi kaudu edastamine, taasedastamine kaabellivevõrgu kaudu ja/või muude tehniliste vahendite kaudu, avalik esitamine ja muul viisil üldsusele suunamine;

„**kasutaja**“ on isik, kes kasutab fonogramme;

„**fonogrammide kasutamise aruanne**“ on kasutaja poolt EFÜ-le edastatud aruanne kasutatud fonogrammide, kasutamise aja ning kestuse andmete kohta.

2. Tegevuse alused ja teabe kogumine fonogrammide kasutamise kohta

EFÜ tegutseb mittetulundusühingute seaduse ning autoriõiguse seaduse alusel kollektiivse esindamise organisatsioonina. EFÜ-l on seadusest, põhikirjast, liikmelepingust, esinduslepingutest, teistelt (sh. välismaistelt) kollektiivse esindamise organisatsioonidelt saadud volitustest (lepingutest) ja muudest dokumentidest tulenevalt õigus teostada fonogrammitootjate tasu saamise ja varalisi õigusi. Teatud, seaduses konkreetselt sätestatud, juhtudel on EFÜ-l õigus esindada fonogrammitootjaid ka ilma volitusteta.

EFÜ-le fonogrammide kasutamise eest makstavate tasude arvestamise alused ja määrad on kehtestatud EFÜ juhatuse poolt ühepoolselt või kasutajatega (või nende esindusorganisatsioonidega) peetud kahe- või mitmepoolsete läbirääkimiste tulemusel või sätestatud seaduses.

EFÜ-l on õigus saada kõikidelt isikutelt neile kättesaadavat teavet asjaolude kohta, mis on vajalik fonogrammide kasutamise eest tasu kogumiseks ning fonogrammitootjatele saadaolevate summade jaotamiseks ja väljamaksmiseks.

EFÜ tugineb fonogrammide kasutamise kohta teabe kogumisel järgmistele allikatele:

- kasutajate poolt lepingu sõlmimisel EFÜ-le esitatud andmetele;
- kasutajate poolt EFÜ-ga sõlmitud lepingu kohaselt esitatud fonogrammide kasutamise aruandes olevatele andmetele;
- teiste kollektiivse esindamise organisatsioonide poolt saadetud andmetele;
- monitoorimise käigus saadud või meedias avaldatud andmetele;
- muudele allikatele.

EFÜ-l on õigus lubada fonogrammide kasutamist tasuta juhul, kui:

- tegemist on heategevusüritusega;
- vastava kasutamise eest tasu kogumine oleks ebaefektiivne;
- EFÜ on selles kasutatavate fonogrammide fonogrammitootja(te)ga ja kasutajaga eraldi kokku leppinud.

EFÜ ei kogu ega jaota tasu kasutuste eest, mida EFÜ poolt esindatud õiguste omajal on õigus ise litsentseerida (lubada) kas tulenevalt seadusest või EFÜ juhtorganite poolt vastuvõetud otsusest, v.a. juhul kui õiguste omaja ei ole EFÜ või kasutajaga teisiti kokku leppinud.

3. Tasu jagamisel osalevad subjektid

Tasu jagatakse nendele fonogrammitootjatele, kes on EFÜ liikmed või esindatavad ja kes on EFÜ-ga sõlmitud lepingu alusel andnud oma õigused kollektiivseks teostamiseks üle EFÜ-le, või ka fonogrammitootjatele kellega EFÜ-l lepingut ei ole sõlmitud kuid kelle eest on tasu saadud fonogrammide kasutajaga sõlmitud lepingu alusel. Kogutud tasu väljamaksmine toimub vaid EFÜ ja fonogrammitootja vahel sõlmitud lepingu alusel.

Liige/esindatav kohustub EFÜ-le esitama oma fonogrammiga seonduvat tõest, kaasajastatud ning korrektset informatsiooni (sh. kuid mitte ainult tootjaõiguste olemasolu selle fonogrammi suhtes). Fonogrammiga seonduva informatsiooni edastamine EFÜ-le liikme või esindatava (sealhulgas teise kollektiivse esindamise organisatsiooni) poolt toimub vastavalt EFÜ põhikirjale ning liikmega või esindatavaga sõlmitud lepingule ning EFÜ juhatuse poolt kinnitatud korrale.

Selleks, et liikme/esindatava fonogramm võetaks arvesse eelmisel kalendriaastal kogutud tasude jagamisel, peab liige/esindatav olema esitanud EFÜ-le kõik selleks vajalikud andmed hiljemalt tasu jagamise aluseks olevale aastale järgneva aasta 31.jaanuariks, v.a. juhul, kui seaduse või lepinguga on ette nähtud teisiti. Liige/esindatav ei pea nimetatud tähtajaks esitama uuesti andmeid nende fonogrammide kohta, millest ta on EFÜ-t varem teavitanud ning mille osas andmete muutumist ei ole toimunud.

3. Tasu jagamise põhimõtted

Tasu jagatakse järgnevatel alustel:

1. Juhul kui fonogrammide kasutaja maksab minuti- või nö. loopõhist tasu, siis jaotatakse tasu vastavalt fonogrammide kasutamise aruandes toodud fonogrammide kasutamise ajale või kasutatud fonogrammide osakaaludele.
2. Juhul kui kasutaja maksab kindlaksmääratud summalist tasu või % millestki, siis jagatakse tasu fonogrammitootjatele vastavalt sellele, milliste osakaaludega fonogrammid kasutaja poolt esitatud aruandes esinesid, lähtudes aruandes toodud fonogrammide pikkusest või fonogrammpõhisest arvestusest.
3. Juhul kui tegemist on avaliku esitamise eest kogutud tasudega või muude juhtudega, mille puhul fonogrammide kasutaja ei esita fonogrammide kasutamise aruandeid, siis jaotatakse tasu ringhäälinguajaamade poolt esitatud fonogrammide kasutamise aruannete alusel vastavalt EFÜ juhatuse otsusele.
4. Juhul kui tegemist on avaliku esitamise või muu üldsusele suunamise eesmärgil reprodutseeritavate fonogrammide litsentseerimise tasudega, siis jaotatakse tasud vastavalt sellele, kelle fonogramme reprodutseeriti, lähtudes fonogrammide kasutamise aruandes toodud fonogrammide pikkusest või fonogrammpõhisest arvestusest.
5. Juhul, kui raadio- või televisiooniteenuse osutaja maksab oma programmis kasutatavate fonogrammide eest vähem kui EFÜ juhatuse poolt sätestatud mõistlik piir, siis tasutud summasid ei jaotata programmi aruande alusel. Kogutud summa lisatakse proportsionaalselt summadele, mida maksavad teised raadio- või televisiooniteenuse osutajad ja jaotatakse vastavalt nende poolt esitatud fonogrammide kasutamise aruannetele.
6. Juhul, kui raadioteenuse osutaja ei esita fonogrammide kasutamise aruannet ega tee seda ka 3 kuu jooksul peale aruande perioodi möödumist või esitatud aruanne ei ole töödeldav (näiteks ei ole ladina tähestikus), on EFÜ juhatuse otsusega võimalik selliselt raadioteenuse osutajalt saadud tasu lisada proportsionaalselt summadele, mida maksavad teised raadioteenuse osutajad ja tasu jaotatakse vastavalt nende poolt esitatud fonogrammide kasutamise aruannetele.
7. Jaotuse periood on kalendriaasta. Kasutajatelt aasta jooksul laekunud tasud jaotatakse kasutatud fonogrammide vahel üks (1) kord aastas. Kuu põhiselt toimub jaotus juhatuse otsusega määratud kasutajate puhul.
8. Jaotuse perioodis tasumata summad ei kuulu jaotamisele ja jaotatakse perioodis, millal need laekuvad, kuid EFÜ juhatuse otsusega saab teha erandeid, et osad konkreetse eelneva kalendriaastaga seotud tasud, mis on laekunud enne fonogrammide kasutamise aruannete töötlemise lõppu, kaasatakse jaotusesse.
9. Juhul, kui fonogrammil on tootjaid rohkem kui üks, siis jaotatakse fonogrammile kogutud tasu õiguste omajate vahel võrdselt va juhul, kui õiguste omajad on soovinud teistsugust jaotust.

4. Tasu maksmine

Fonogrammitootjatele, kellega EFÜ-l on sõlmitud liikmeleping või esindusleping (kas otse või teise kollektiivse esindamise organisatsiooni kaudu), toimub tasu maksmine üks kord kalendriaastas hiljemalt järgmise kalendriaasta 30. juuniks. Nimetatud tähtaega ei kohaldata, kui EFÜ ei saa sellest kinni pidada objektiivsetel põhjustel, mis

on seotud eelkõige kasutajate aruandluse, õiguste ja fonogrammitootjate kindlaks tegemise või fonogrammi kasutamist puudutava teabe ning fonogrammitootjate kokkuvõimisega. Liikmele/esindatavale väljamaksmisele kuuluv tasu makstakse liikmele/esindatavale välja pangaülekandega liikme/esindatava poolt näidatud pangakontole. Kogutud tasude väljamaksmisel täidetakse iga fonogrammitootja kohta vastav vorm, mis sisaldab infot fonogrammitootja rekvisiitide ja saadavate tasude kohta. Info saadetakse igale fonogrammitootjale elektroonilisel kujul EFÜ-le edastatud e-maili aadressile. Fonogrammitootjale väljamakstava tasu minimaalne suurus on 10 eurot. Väiksemad summad reserveeritakse kolmeks aastaks või kuni tasu alammäära ületamiseni.

5. Tasude reserveerimine

Kogutud tasud, millele õigust omavad fonogrammitootjad pole EFÜ-ga liikme- või esinduslepingut sõlminud või ei suuda EFÜ neid tuvastada, reserveeritakse kolmeks aastaks, arvates majandusaasta lõpust, mil vastav tasu koguti. EFÜ hoiab vastavaid summasid raamatupidamisarvestuses eraldi.

EFÜ peab fonogrammitootja ja tema asukohta kindlaks tegemiseks võtma tarvitusele kõik vajalikud meetmed, sealhulgas teeb EFÜ hiljemalt kaksteist kuud pärast selle majandusaasta lõppu, mil fonogrammi kasutamise eest saadav tasu koguti liikmetele/esindatavatele ja kõikidele kollektiivse esindamise organisatsioonidele, kellega EFÜ-l on sõlmitud lepingud, kättesaadavaks teabe fonogrammide kohta, mille õiguste omajaid ja nende asukohta ei ole EFÜ suutnud kindlaks teha. Kui kõik tarvitatud meetmed jäävad tulemusteta, teeb EFÜ hiljemalt ühe aasta jooksul pärast mainitud tähtaja möödumist oma veebilehel või muul viisil teatavaks nimekirja fonogrammidest, mille osas ei ole suudetud tuvastada fonogrammitootjat või tema asukohta.

Kui kolme aasta möödumisel majandusaasta lõpust, mil koguti reserveeritud tasud, ei ole endiselt neid fonogrammitootjaid tuvastatud või pole tuvastatud fonogrammitootja EFÜ-ga või mõne teise kollektiivse esindamise organisatsiooniga, kellega EFÜ-l on leping, lepingut sõlminud, siis aegub fonogrammitootja nõudeõigus reserveeritud tasule ning vastav tasu suunatakse fonogrammitootjate üldisi huvisid puudutavaid eesmärke täitvasse fondi.

6. Maksud

Väljamaksete teostamisel peetakse nendest kinni seaduse alusel kinnipeetavad maksud. Näiteks füüsilisest isikutest fonogrammitootjale (mitte FIE-le) makstavatelt tasudelt on EFÜ kohustatud kinni pidama tulumaksu. Juhul kui füüsilisest isikust fonogrammitootja või fonogrammitootja õiguste omaja soovib, et temale jaotatud tasu makstaks EFÜ poolt välja juriidilisele isikule, siis peab EFÜ kinni tulumaksu.

EFÜ-l on õigus panga teenustasud kinni pidada fonogrammitootjale makstavalt summalt.

7. Halduskulud

EFÜ-l on õigus tasust enne selle jaotamist ja väljamaksmist maha arvata vahendustasu, mille suurus on kehtestatud EFÜ juhatuse otsusega. Lisaks on EFÜ-l fonogrammitootjaga sõlmitud lepingu alusel pärast nimetatud kulutuste mahaarvamist ning enne tasu väljamaksmist õigus kuni 10% jaotamisele kuuluvatest summadest kasutada Eesti muusikatööstuse edendamiseks või muudeks sarnasteks eesmärkideks vastavalt EFÜ juhatuse otsusele.

8. Esitajatele ja autoritele makstavad tasud

Teatud juhtudel kogub EFÜ tasu ka autoritele (vastavalt koostöömemorandumile EAÜ-ga) ja esitajatele (vastavalt AutÕS §-le 72 ja sõlmitud koostöömemorandumile ja kokkulepetele EEL-ga). EFÜ kannab autorite tasu üle hiljemalt järgmise kalendriaasta 1. juuniks ja esitajate tasu üle hiljemalt järgmise kalendriaasta 31. märtsiks.

8. Jõustumine

Käesolev reeglistik on kinnitatud EFÜ üldkoosoleku poolt 11.05.2026.